

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 20. března 2013 č. 198

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 921)

Vláda na jednání své schůze dne 20. března 2013 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 921), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z dále uvedených důvodů.

1. Předložený návrh zákona je podle názoru vlády nekoncepčním, ve své většině nedůvodným a zároveň nereálným zásahem do právní úpravy institutu vazby a jeho smyslu, jakož i do úpravy výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Navržená úprava, jakkoliv je podle důvodové zprávy vedena snahou omezit zbytečnou přeplněnost vazebních věznic a zlepšit podmínky vazebně stíhaných a odsouzených, tak podle názoru vlády činí nesystémově, bez ohledu na provázanost s dalšími částmi právní úpravy novelizovaných právních předpisů a nové instituty.

2. Navrhované změny zákona o výkonu vazby a zákona o výkonu trestu odnětí svobody rozšiřují práva vězňených osob v rozsahu, který je nereálný vzhledem k ekonomickým, personálním, materiálním a prostorovým možnostem Vězeňské služby České republiky. Některé navrhované změny jsou podle názoru vlády navíc zjevně v rozporu s cíli vazby nebo trestu odnětí svobody a znamenaly by pouze zvýšení rizika průniku nedovolených předmětů do vazebních věznic a věznic nebo maření účelu vazby či trestu odnětí svobody. Umožnění rozdílných podmínek pro vězňené osoby v závislosti na jejich ekonomické situaci by mohlo zvýšit korupční prostředí a narušit vztahy mezi vězňenými osobami.

3. Vláda v této souvislosti připomíná, že v nedávné době přistoupila k revizi právní úpravy výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody, přičemž ze závěrů provedených analýz fungování vězeňského systému vyplynuly návrhy změn, které byly vtěleny do vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento vládní návrh je v současné době projednáván Poslaneckou sněmovnou jako sněmovní tisk č. 928.

4. Vláda současně upozorňuje, že některé návrhy, obsažené v obou zmíněných novelách zákonů z oblasti vězeňství fakticky zakládají principy hrazeného poskytování některých služeb ze strany věznice či případně zprostředkování poskytování takových služeb, a vyjadřuje pochybnost, zda nepředstavují neúměrné odchylení se od principů, na nichž je vězeňství v demokratickém právním státě založeno.

5. K navrhované novelizaci trestního řádu vláda zejména uvádí, že neshledává jako důvodné další rozšiřování okruhu opatření nahrazujících vazbu o nově navrhovaný institut nahrazení vazby uložením povinnosti obviněného zdržovat se v obydlí v místě trvalého pobytu nebo v místě kde bydlí, nazvaný „nařízený pobyt“. Navrhovaný rozsah použití tohoto institutu i jeho podoba by fakticky popírala smysl institutu vazby a nikoliv jej nahrazovala. Vláda pro úplnost zmiňuje, že i platná právní úprava umožňuje v rámci rozhodování o písemném slibu obviněného nebo o nahrazení vazby uložením předběžného opatření podle § 73 odst. 1 písm. b) a d) trestního řádu, uložit potřebná omezení pohybu obviněného, jako je nařízení pobytu nebo zákaz vycestování do zahraničí, přičemž vzdálení se z místa pobytu obviněný hlásí i při nahrazení vazby probačním dohledem podle § 73 odst. 3 trestního řádu.

6. Navržené úpravy § 67 trestního řádu by podle názoru vlády mohly v rozporu s účelem institutů tzv. útečkové a koluzní vazby výrazně ztížit či znemožnit možnost jejich faktického uplatňování v konkrétních případech.

7. V důvodové zprávě uvedené tvrzení, že předložený návrh nepředpokládá nezbytně nutné navýšení finančních prostředků ze státního rozpočtu a že většina v něm obsažených změn je výhradně organizačních, je podle názoru vlády zcela nereálné a neodpovídá skutečnosti. Navrhované změny nejsou pouhou organizační změnou, ale měly by naopak výrazné finanční dopady na státní rozpočet a především na rozpočet Vězeňské služby České republiky, neboť by vyvolaly potřebu zejména dalších investičních výdajů na stavební úpravy a vybavení cel, jiných místností a prostor, ale zřejmě i zvýšení mzdových výdajů na služební příjmy příslušníků Vězeňské služby České republiky a na platy občanských zaměstnanců způsobené nezbytným nárůstem jejich činnosti a také zvýšení výdajů na energie. Návrh také přehlíží výrazné ekonomické náklady související s realizací elektronického kontrolního systému včetně nákladů vyplývajících ze zvýšení rozsahu činnosti Probační a mediační služby a dále též nezanedbatelné potenciální finanční dopady na státní rozpočet související s pořízením detekčních náramků elektronického kontrolního systému.